

Etički kodeks

za pripremu i provedbu potprojekata financiranih projektom *Digitalne, inovativne i zelene tehnologije* (DIGIT projekt)

Obveza poštovanja Etičkog kodeksa	Postupak etičkog pregleda
<p>Ovaj dokument služi kako bi svi podnositelji zahtjeva bili potpuno informirani o ciljevima i protokolima vezanim uz etička načela koja se primjenjuju na njihove prijave, uključujući posljedice kršenja etičkog protokola.</p> <p>Svaki potprojekt financiran DIGIT projektom, kao i svi pružatelji usluga i izvođači/dobavljači angažirani na potprojektima financiranim DIGIT projektom, dužni su poštovati i provoditi Etički kodeks Svjetske banke (WBG Code of Ethics (worldbank.org)) kao i sljedeće standarde Svjetske banke za okoliš i društvo (Environmental and Social Standards (ESS) (worldbank.org)):</p> <ul style="list-style-type: none"> – ESS1 Procjena i upravljanje rizicima i utjecajima na okoliš i društvo; – ESS2 Radni uvjeti i radni odnosi; – ESS3 Učinkovitost resursa i sprječavanje zagađenja te upravljanje zagađenjem; – ESS4 Zdravlje i sigurnost zajednice; – ESS6 Očuvanje bioraznolikosti i održivo upravljanje živim prirodnim resursima; – ESS8 Kulturna baština; – ESS10 Uključenost dionika i objavljivanje informacija. <p>Proces je usmjeren na osiguravanje da sve istraživačke i inovacijske aktivnosti u sklopu DIGIT projekta budu u skladu s primjenjivim propisima EU-a i međunarodnim zakonima, kao i sa sljedećim osnovnim etičkim načelima znanosti i istraživanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poštenje: osigurajte poštenje u svim oblicima znanstvene komunikacije s kolegama, sponzorima i javnošću. 2. Objektivnost: izbjegavajte pristranost u svim aspektima istraživanja. 3. Integritet: održavajte dosljednost mišljenja i djelovanja. 4. Pažljivost: izbjegavajte pogreške ili nemar u svakom trenutku. 5. Otvorenost: dijelite informacije o svom istraživanju i budite otvoreni za kritike i nove ideje. 6. Transparentnost: otkrijte sve potrebne informacije za procjenu vašeg istraživanja. 	<p>Svaki potprojekt financiran DIGIT projektom podliježe postupku etičkog pregleda.</p> <p>Postupak etičkog pregleda primjenjuje se na svaki potprojekt koji prima sredstva iz DIGIT projekta. Prijavitelji su dužni pažljivo razmotriti etičke dimenzije svoga predloženog potprojekta i moraju podnijeti prijedlog koji je „etički spreman“. Naglašavajući otvorenu znanost, DIGIT projekt stavlja značajan naglasak na načelo otvorenog pristupa. Za korisnike DIGIT projekta očekuje se da će se pridržavati obveze pružanja neograničenog pristupa objavljenim rezultatima svog istraživanja, uključujući recenzirane članke i monografije.</p> <p>Nadalje, DIGIT projekt zagovara otvoren pristup istraživačkim podacima, smatrajući ga temeljnim načelom. Pružanje besplatnog online pristupa svim takvim materijalima najučinkovitiji je način osiguravanja da rezultati financiranog istraživanja budu lako dostupni, čitljivi i mogu poslužiti kao temelj za daljnje istraživanje i razvoj. Korisnici bespovratnih sredstava moraju jamčiti otvoren pristup svim recenziranim znanstvenim publikacijama povezanim s njihovim rezultatima.</p> <p>Također je obvezno za korisnike, kao i za pružatelje usluga i izvođače/dobavljače angažirane u provedbi potprojekata financiranih iz DIGIT bespovratnih sredstava, uspostaviti Mehanizam za rješavanje pritužbi (engl. Grievance Redress Mechanism, GRM) otvaranjem e-mail adrese na koju zainteresirana javnost, bilo grupe ili pojedinci, mogu slati pritužbe, komentare i/ili prijedloge. Korisnici moraju prijaviti adresu e-pošte uspostavljenih GRM-ova (uključujući one ugovoreni subjekata) GRM-u DIGIT projekta (e-mail: grmdigit@mzom.hr). Korisnik mora objaviti e-mail adrese vlastitog GRM-a i GRM-ova ugovoreni subjekata na web stranici. Informacije o primljenim pritužbama, komentarima i prijedlozima (uključujući one primljene od ugovoreni subjekata) trebaju se arhivirati u bazi podataka i prijaviti GRM-u DIGIT projekta zajedno s informacijama o mjerama poduzetim nakon primljenih pritužbi, komentara i/ili prijedloga.</p>

7. **Odgovornost:** budite odgovorni za sve aspekte vezane uz vaše istraživanje.
8. **Intelektualno vlasništvo:** izbjegavajte plagiranje, dajte odgovarajuće priznanje svim doprinosima u vašem istraživanju i poštujte sve oblike intelektualnog vlasništva.
9. **Povjerljivost:** zaštitite i čuvajte sve povjerljive informacije zabilježene u vašem istraživanju.
10. **Odgovorna objava:** objavljujte samo radi unaprjeđenja znanja u vašem području.
11. **Odgovorno mentorstvo:** pomažite i mentorirajte druge istraživače i promičite njihovu dobrobit.
12. **Poštovanje prema kolegama:** poštujte i pravedno postupajte prema svim kolegama.
13. **Društvena odgovornost:** nastojte promicati društveno dobro u sklopu svojih istraživanja.
14. **Nediskriminacija:** izbjegavajte diskriminaciju u svim oblicima prema kolegama.
15. **Kompetencija:** unaprijedite svoju kompetenciju i promičite kompetenciju znanosti u cjelini.
16. **Zakonitost:** poštujte sve relevantne zakone i politike.
17. **Briga za životinje:** poštujte i brinite se za sve životinjske vrste.
18. **Zaštita ljudskih subjekata:** poštujte ljudsko dostojanstvo i poduzmite posebne mjere opreza kada je to potrebno.
19. **Učinkovitost:** uložite sve napore kako biste postigli postavljene ciljeve.
20. **Efikasnost:** postignite više rezultata s manjim ulaganjem.
21. **Ekonomičnost:** uložite sve napore u štednju sredstava iz bespovratnih sredstava.

Prijedlozi potprojekata moraju biti konceptualno i sadržajno u skladu s etičkim načelima, a potprojekti moraju biti provedeni u skladu s njima. U tom smislu, podnositelji zahtjeva moraju u prijavi potvrditi da su upoznati s etičkim načelima ovog dokumenta i moraju se obvezati djelovati u skladu s njima. Također, prijavitelj treba razmotriti EU etičke kodekse za istraživanje i razvoj.

Tijekom provedbe postupaka nabave radova, roba i usluga, korisnici moraju obavijestiti ponuđače o obvezi provedbe Etičkog kodeksa, a ponuđači moraju potvrditi da prihvaćaju provedbu istog, dok će podizvođači to potvrditi ponuđačima. Tijekom provedbe potprojekta, ugovoreni subjekti i podizvođači obvezni su djelovati u skladu s etičkim načelima.

Pritužbe vezane uz kršenje Etičkog kodeksa bit će prosljeđene u daljnji postupak etičkog pregleda koji se fokusira na sljedeća četiri ključna područja:

- Postavljanje standarda uz dizajn i upravljanje etičkim politikama, praksama, odlukama i ponašanjem uz osiguranje povjerenja javnosti;
- Edukacija i obuka za jačanje vrijednosti Svjetske banke, promicanje kulture poštovanja i integriteta te izgradnja mostova između znanstvenih istraživanja i prakse u etičkom razvoju;
- Savjetovanje podnositelja zahtjeva dijeljenjem etičkog znanja i prepoznavanjem trendova - pružanje savjeta o sukobima interesa i pitanjima vezanim uz usklađenost prema potrebi;
- Rješavanje nesavjesnog ponašanja pregledom prijava zabrinutosti, preporuka i davanje rješenja.

Pružene informacije podliježu postupku etičkog pregleda koji se provodi u sklopu DIGIT projekta.

Posljedice za kršenje etičkog protokola mogu uključivati sljedeće:

- Suspenzija ili prekid potprojekta: trenutna suspenzija ili prekid potprojekta i financiranja. Također je uključen prekid ugovora korisnika s ugovorenim stranama.
- Pravni postupci: mogući pravni postupci protiv odgovorne osobe ili organizacije.
- Financijske kazne: zahtjev za povrat sredstava uz moguće kazne.
- Reputacijska šteta: javno objavljivanje kršenja načela, što može rezultirati štetom za ugled pojedinca ili organizacije.
- Buduća nepodobnost: zabrana pojedincu ili organizaciji da se prijave za buduće financiranje iz DIGIT projekta.